

# Таърихи ниҳони ояти чиҳил — рақами нуздаҳ

*Войи дуҷум — Қисми шашум*

Jeff Pippenger  
2026-07-20

Китобҳои Дониёл ва Ваҳй якдигарро такмил медиҳанд, яъне якҷоя онҳо комил мегарданд.

«Дар Ваҳй ҳамаи китобҳои Китоби Муқаддас ба ҳам мепайванданд ва ба анҷом мерасанд. Ин ҷо такмили китоби Дониёл аст». Аъмоли ҳаввориён, 585.

Мамлакатҳои нубуввати Китоби Муқаддас бояд маркази диққати донишҷӯи нубувват бошанд, зеро маҳз дар он ҷо таърихи зоҳирии рӯзҳои охир пеш аз ҳама баён гардидааст.

«Беҳтар басо он аст, ки дар нури каломи Худо сабабхоеро, ки бархостан ва фурӯ афтодани подшоҳиро идора мекунад, биомӯзем. Бигзор ҷавонон ин сабтҳоро омӯзанд ва бубинанд, ки чӣ гуна шукуфоии ҳақиқии миллатҳо бо пазируфтани усулҳои илоҳӣ пайванди ногузастанӣ доштааст. Бигзор ӯ таърихи ҳаракатҳои бузурги ислохотиро омӯзад ва бубинад, ки чӣ гуна бисёр вақт ин усулҳо, гарчанде хору манфур шумурда мешуданд ва ҳаводорони онҳо ба зиндон ва ба дор кашонда мешуданд, маҳз тавассути ҳамин қурбонихо пирӯз гардидаанд». Education, 238.

Таърихҳои муқаддас, хоҳ «ҳаракатҳои бузурги ислохотӣ» бошанд, хоҳ «бархостану сукути подшоҳӣ»; таърихҳои муқаддас дар Каломи Худо масъалаи ҳаёт ё мамот мебошанд. Павлус дар 2 Таслӯникиён, боби дуҷум, навиштааст, ки онҳое, ки ҳақро дӯст намедоранд ва баъд аз он гумроҳии саҳтро мепазиранд, ин корро аз он сабаб мекунад, ки паёмеро, ки Павлус дар он порча муайян кардааст, рад карданро интиҳоб намудаанд. Он порча муносибати Руми бутпарастиро бо Руми папавӣ муайян мекунад, ки он ҳамчунин муносибати Перғомус ва Тиотирост, ва низ муносибати оҳан ва гил, ҳамчунин муносибати аждаҳо бо ҳайвон аст. Бархостани Руми папавӣ, ки бо Тиотиро ифода шудааст, ва сукути Руми бутпарастӣ, ки бо Перғомус ифода шудааст, ҳақиқате аст, ки онҳое, ки гумроҳии саҳтро мепазиранд, аз он нафрат доранд.

Дар таърихи миллериет баҳсе миёни миллериетӣ ва протестантҳо, ки ба чадвали пешоҳангони соли 1843 роҳ ёфт, бар сари он буд, ки дар ояти чордахуми Дониёл ёздаҳ қадом қудрати таърихӣ ҳамчун «ғоратгарони қавми ту» муаррифӣ шудааст. Оё ғоратгарон, чунон ки миллериетӣ таъкид мекарданд, бархостани Рими бутпараст буданд, ё, чунон ки протестантҳо иддао менамуданд, сукути Селевкиён?

«Ҳар қавме, ки ба сахнаи амал қадам ниҳодааст, иҷозат ёфтааст, ки ҷойгоҳи худро бар рӯи замин ишғол намояд, то маълум гардад, ки оё мақсади “Нозир ва Қуддуси Муқаддас”-ро ба анҷом хоҳад расонд ё не. Нубувват бархостан ва сукути империяҳои бузурги ҷаҳон — Бобил, Модо-Форс, Юнон ва Рум —ро пайгирӣ намудааст. Бо ҳар яке

аз инҳо, ҳамон тавре ки бо миллатҳои камқудраттар, таърих худро такрор мекард. Ҳар яке давраи озмоиши худро дошт, ҳар яке ноком гардид, ҷалолаш пажмурда шуд, қудраташ аз миён рафт, ва ҷойи онро дигаре ишғол намуд....»

«Аз болоравӣ ва суқути миллатҳо, чунон ки дар саҳифаҳои Навиштаҳои Муқаддас равшан баён шудааст, онҳо бояд биомӯзанд, ки ҷалоли танҳо зоҳирӣ ва дунявӣ чӣ қадр бебаҳост. Бобил, бо тамоми қудрат ва шахомати худ, ки монанди онро ҷаҳони мо аз он вақт инҷониб ҳаргиз надидааст,—қудрат ва шахомате, ки ба назари мардуми он рӯзгор чунон устувор ва пойдор менамуд,—то чӣ андоза қомилан аз байн рафтааст! Мисли «гули алаф» он нобуд гардидааст. Ҳамин тавр, ҳар он чи Худоро таҳқирӣ худ надорад, нобуд мешавад. Танҳо он чизе метавонад пойдор монад, ки бо мақсади Ё пайванд ёфта, ҳислати Ёро ифода мекунад. Принсипҳои Ё ягона чизҳои устуворе мебошанд, ки ҷаҳони мо мешиносад». Education, 177, 184.

Таърихи Китоби Муқаддас ҳамон рӯйеост, ки Сулаймон гуфт агар набошад, инсон ба ҳалокат мерасад. Миллериён яксаду панҷоҳ солро, ки дар Ваҳй боби нух, оятҳои панҷ ва даҳ ба сурати «панҷ моҳ» нишон дода шудааст, шинохтанд ва эълон намуданд, аммо онҳо ба таърихе, ки дар боби нухи Ваҳй тасвир шудааст, ба қадри кофӣ амиқ нанигаристанд. Онҳо панҷ моҳи ояти даҳро дуруст муайян карданд, вале зоҳиран гумон бурданд, ки азбаски оятҳои панҷ ва даҳ ҳар ду ибораи «панҷ моҳ»-ро дар бар доранд, ин танҳо таъкиде бар пешгӯии азобест, ки дар ҳар ду оят тасвир шудааст. Акнун ба осонӣ метавон нишон дод, ки вақте ояти панҷ «панҷ моҳ»-ро ифода мекунад, он яксаду панҷоҳ солро ифода менамояд, ки аз марги Муҳаммад дар соли 632 оғоз шуда, дар соли 782 бо таҳқир шудани императрица Ирина аз империяи Бизантия, ё империяи Руми шарқӣ, ба анҷом расид.

Пешоҳангон дар татбиқи ояти даҳум ба ҷанги Никомедия дар 27 июли соли 1299 дуруст буданд, ҳамчун оғози яксаду панҷоҳ сола ки бо хоршавии охири Констинтин, ки дар Константинопол ҳукмронӣ кард, дар 27 июли соли 1449 анҷом ёфт. Сатр бар сатр, як давраи яксаду панҷоҳсола Исломи ҷаҳониро муайян мекунад, чунон ки онро ҳам войи якуми Исломи Арабистон ва ҳам войи дууми Исломи Туркия намоёндагӣ мекунанд. Он Исломе ки ҳам император ва ҳам императрисаро якҷоя хор гардонд, Исломи ҷаҳониеро муайян мекунад, ки подшоҳие иборат аз зане, ки бо Ирина намоёндагӣ мешавад, ва марде, ки бо Константинополи охири намоёндагӣ мешавад, фатҳ мекунад.

Дар он яксаду панҷоҳ сола, ки бо хори Ирина анҷом меёбад, Исломи Арабистон минтақа ё қаламрави Бизантияро зер тасарруф мегирад ва Иринро дар ҷунин ҳолати хорӣ волегузорад, ки ӯ маҷбур шуд се сол хироч пардозад, илова бар дигар маҷбуриятҳо. Вақте ки хори Константинополи охири ба вуқӯъ пайваست, он оғози як давраи чорсолаеро нишон дод, ки бо муҳосира ва суқути пойтахти Руми шарқӣ анҷом меёбад. Дар ҳар ду ҳолат ин Ислом буд: барои Ирина — Исломи арабӣ, ва барои Константинополи охири — Исломи туркӣ. Дар айёми охири Исломи ҷаҳонӣ, чунон ки тавассути ду шоҳиди Исломи арабӣ ва Исломи туркӣ, ки дар войи якум ва дуум баён шудаанд, намоёндагӣ мешавад, аввал қаламрав ва сипас пойтахтро тасарруф хоҳад кард. Моҳияти сиёсии айёми охири, ки бо Константинополи Руми шарқӣ намоёндагӣ мешавад, ба таври равшан бо моҳияти динии айёми охири, ки бо Ирини

Рими шарқӣ намояндагӣ мешавад, акди никоҳ бастааст. Ман истилоҳи «моҳияти сиёсӣ» ва «моҳияти динӣ»-ро ба кор мебарам, то ба ин нукта ишора кунам, ки рамзи сурати ҳайвон аввал дар Иёлотӣ Муттаҳида ва сипас дар ҷаҳон падида меояд. Сурати ҳайвон никоҳи рамзии Константин ва Ирина аст, ки ҳар ду бо аз даст додани қаламрав ва пойтахти худ ба Ислом хор мегарданд.

Издивочи онҳо бо мутобиқ сохтани ду таърих муайян мегардад, ва он ба таври рамзӣ дар издивочи миёни Константия ва Лициний дар соли 313, ҳангоме ки Фармони Милан ба иҷро даромад ва қалисои рамзии Смирно ба поён расид ва қалисои рамзии Пергамус оғоз ёфт, таҷассум ёфта буд. Онҳое ки Павлус онҳоро ҳамчун қабулқунандагони фиреби қавӣ муайян мекунад, аз дидани паёми хушдордиҳандаи Павлус, ки дар бар мегирад як даст кашиданро пеш аз он ки марди гуноҳ ошкор гардад, сарпечӣ мекунад. Даст кашидан дар таърихи Пергамус ба амал меояд, ва марди гуноҳ дар соли 538 ошкор гардид, вақте ки қалисои Тиатира оғоз ёфт.

Бигзор ҳеҷ кас шуморо ба ҳеҷ васила фирефта насозад; зеро он рӯз нахоҳад омад, магар он ки аввал иртидоде ба вуқӯъ ояд, ва он одами гуноҳ ошкор гардад, писари ҳалокат; ки муқобилат мекунад ва худро болотар аз ҳар он чи Худо номида мешавад ё парастии карда мешавад, мебардорад; ба тавре ки ӯ ҳамчун Худо дар маъбади Худо менишинад ва худро нишон медиҳад, ки гӯё Худост. 2 Thessalonians 2:3, 4.

Таърихи Рими шарқӣ ду шохидро ба ҳақиқати нубувватӣ фароҳам меоварад, ки ҳамчунин дар муносибати рамзии Рими шарқӣ бо Рими ғарбӣ низ муаррифӣ шудааст. Дар он муносибат, Рими ғарбӣ қалисо аст ва Рими шарқӣ давлат аст. Рим омезише аз қалисо ва давлат мебошад, чунон ки дар боби дуюми китоби Дониёл ба сурати оҳан ва гил тасвир шудааст.

Сабабе, ки бо эътимод метавон дид, ки дар айёмҳои охир исломи ҷаҳонӣ бар зидди қудрате, ки ҳамчун таркиби қалисо ва давлат намояндагӣ мешавад, бархоста, қаламрав ва пойтахти онро тасарруф мекунад, аз ҷониби ду шохиди дигари таърихи муқаддаси Ваҳй боби нӯҳ низ таъйид мегардад. Осмон 27 июли соли 1299 қаламрави Никомедияро фатҳ кард ва пас аз ду сол, дар соли 1301, ӯ қаламрави Никеяро низ фатҳ намуд. Писари ӯ шаҳри пойтахти Никеяро дар соли 1331 фатҳ кард, ва ҳамон писар шаҳри пойтахти Никомедияро дар муҳосираи ҷаҳорсолае, ки дар соли 1337 ба поён расид, фатҳ намуд. Пешқадамон 27 июли соли 1299-ро бо Осмон қайд карданд, аммо ҳаргиз ба ҷанги баъдӣ, яъне ҷанги Никея, ҳамчун қадами дуюми таърихӣ барои барқарор шудани Империяи Усмонӣ назар накардаанд. 27 июли соли 1299 қадами аввали ҷанд қадам барои расидан ба қонуни якшанбе буд. Ду қадами аввалини исломи туркӣ оғози як нубувватро муайян карданд, ки дар соли 1449 ба анҷом расид, сипас боз дар соли 1840, баъд боз дар 11 сентябр ва сипас боз дар 31 декабри соли 2023.

Аввалини он ду қадам на танҳо оғози яксаду панҷоҳ солро нишон дод, балки ҳамчунин оғози сию ҳашт солро низ нишон дод. Он бо гирифтани қаламрави Никомедия аз ҷониби Усмон оғоз ёфт ва сию ҳашт сол баъд, ҳангоме поён ёфт, ки писари Усмон пас аз муҳосираи

чаҳорсола дар соли 1337 шаҳри пойтахти Никомедияро тасарруф кард. Рақами сию ҳашт маънои «бархостан»-ро ифода мекунад, ва қадами ибтидоии гирифтани қаламрав аз ҷониби Усмон бархостани исломи туркиро нишон дод. Дар он қадами аввали сию ҳаштсола, муҳосираи «чаҳорсола» анҷомро нишон медиҳад. Дар қадами охири яксаду панҷоҳ сол, хориғардонӣ расонда мешавад ва пас аз чор сол, дар соли 1453, пойтахти Руми шарқӣ тасарруф карда мешавад.

Хоҳ он туркони усмонӣ дар соли 1453 бошад, ё писари Усмон, ки ҳам Никомедияро дар соли 1337 ва ҳам Никеяро дар соли 1331 гирифт, дар ҳар се маврид ҳар як пойтахт дар ягон марҳилаи таърих ҳамчун пойтахти Руми шарқӣ хизмат карда буд. Ҳар се хат тасхири Руми шарқиро муайян мекунад. Ҳар яке аз он се хат нишон медиҳад, ки Ислом аввал сарзамин ва пас аз он пойтахти Руми шарқиро фатҳ мекунад. Номи ҳар се пойтахт ҳамон номест, ки сарзамин дорад. Ҳар яке аз ин се хат шахсиятҳои таърихии алфа ва омегаи ҳоси худро дорад. Дар ҳоле ки муносибати калисо ва давлатро бо таҳқир шудани ҳам император ва ҳам императрица аз ҷониби Ислом муайян мекунад, ин таҳқири нубувватӣ хатҳои онҳоро бо Руми ғарбӣ, ки он низ аз ҷониби Константинополи Бузург таҳқир шуда буд, вақте ки ӯ дар соли 330 Константинополро бар шаҳри Рум барғузид, ба ҳам мепайвандад. Таҳқири ниҳонии Руми ғарбӣ дар соли 476 бо императори охири фаро расид ва аз он ба баъд босуръат рӯ ба таназзул ниҳод.

Руми Ғарбӣ нисбат ба Руми Шарқӣ калисо буд; шарқ давлат буд. Хорӣ дар оғоз, дар соли 330, сипас хорӣ дар соли 476, ва баъд дар соли 782 ва боз дар соли 1449. Хатти хорӣ, ки аз тақсим шудани як подшоҳӣ оғоз меёбад, ва баъдан дар соли 476 бо хори аз даст додани император, ва аз ин рӯ империя, идома меёбад, то ин ки пас аз он Ислом нахуст ба қаламрави шарқ дар соли 782 ва сипас ба пойтахти шарқ дар соли 1453 хорӣ овард.

Исломи пешгӯии Китоби Муқаддас хатти ҳам Руми шарқӣ ва ҳам Руми ғарбиро ошкор месозад, ва нуре, ки Ислом имрӯз ба вучуд меоварад, бо нури асосгузорои Ислом, ки барои пешоҳангони миллери буд, мувофиқ аст, аммо аз он бисёр фаротар меравад. Замони озмоише, ки дар соли 2024 бо ин савол оғоз ёфт, ки кӣ ҳастанд «ғоратгарони қавми ту, ки рӯёро барқарор месозанд», алфои давраи озмоиш буд; ва ҳоло, дар поёни давраи озмоиш, нуре аз мавзӯи Исломи боби нӯҳуми Ваҳй шохидони Руми ғарбӣ ва шарқиро меафзояд, ки то ин рӯзҳои охири ҳозира ҳеҷ гоҳ баррасӣ нашуда буданд.

Хатҳои пешгӯёнаи Ислом, ки дар бобҳои нӯҳ то ёздаҳ тасвир ёфтаанд, бо фароҳам овардани шаҳодатҳое, ки ба хатҳои пештар дар ин мақолаҳо баррасишаванда пайванд меёбанд, хатҳои таърихеро, ки дар оятҳои даҳ то шонздаҳи Дониёл ёздаҳ ҷой гирифтаанд, ба ҳам меоваранд. Аммо дар дохили тасвири пешгӯёнаи зуҳури Ислом, ҳам зуҳури ҳаракати Миллеритҳо ва ҳам ҳаракати яксаду чилу чор ҳазор мавҷуд аст. Ду давраи чаҳорсола, ки устуворона дар дохили пешгӯиҳои замони Ваҳй нӯҳ ҷой гирифтаанд ва ҷузъи онҳо мебошанд, ба чаҳор соли 1840 то 1844 шаҳодат медиҳанд. Дар соли 1844 дигар замони пешгӯёна вучуд надорад, бинобар ин давраи рамзии чаҳорсола бо хусусиятҳои пешгӯёнаи худ муайян карда мешавад, на бо замон. Давраи якуми чаҳорсола фатҳи Никомедияро аз ҷониби Ислом муайян мекунад, ки пойтахти собиқи Руми шарқӣ буд, дар соли 1337, сию ҳашт сол пас аз он ки

падараш он қаламравро фатҳ карда буд. Давраи дуҷуми чаҳорсола таҳқири ҳокимони сиёсӣ ва динии Румҳои шарқиро дар соли 1449 муайян мекунад, ки аз ҷониби Ислом ба амал оварда шуд, ва сеҷумин чаҳорсола зуҳури ҷалолманди қудрати Худоро муайян мекунад, вақте ки фариштае, ки заминро бо ҷалоли худ мунаввар сохт, дар 11 августи соли 1840 нозил шуд.

Таърихи миллериҳои фариштаи яқум ва дуҷум бо таърихи фариштаи сеҷум дар ҷараёни мӯҳр задани яксаду чихилу чор ҳазор мувофиқат мекунад. Он кори ниҳони мӯҳргузори маҳви гуноҳ аст; он иттиҳоди Илоҳият бо инсоният мебошад ва дар айёми ҷанге ба амал меояд, ки Ислом онро ба миён меорад.

Ва ӯ ҷоҳи беҳадро кушод; ва аз ҷоҳ дуде баромад, мисли дуди кӯраи бузурге; ва офтобу ҳаво аз дуди ҷоҳ тира гаштанд. Ва аз дуд бар рӯи замин малаҳҳо баромаданд; ва ба онҳо қудрат дода шуд, ҷунон ки қаждумони замин қудрат доранд. Ва ба онҳо амр карда шуд, ки ба алафи замин, ба ҳеҷ сабзае ва ба ҳеҷ дарахте зарар нарасонанд, балки фақат ба он одамоне, ки мӯҳри Худоро бар пешониҳои худ надоранд. Ваҳй 9:2–4.

Иҷрои комили ҳар як пешгӯӣ дар айёми охир аст; бинобар ин, ин порча муҳргузори сада чихилу чаҳор ҳазорро муайян мекунад. Пешгӯии Ислом дар Ваҳй боби нӯҳум калиди таърихро фароҳам меорад, то мукамалтарин тасвири қудрате, ки рӯёро собит месозад, дар таърихе, ки 11 августи соли 1840, ҳангоме ки Ислом боздошта шуд, ба авҷ расид, ба ҳам оварда шавад. Аз он нуқта шаҳодати Ваҳй боби нӯҳум ба боби даҳум ва ба таърихи фариштаи яқум ва дуҷум идома ёфт. Сипас, дар боби ёздаҳум, воқеа сеҷум ногаҳон ҳангоми қонуни якшанбе фаро мерасад, ки он замон ғиғони баландии фариштаи сеҷум оғоз меёбад. Боби нӯҳум калиди Ислом аст дар ба тартиб даровардани болоравӣ ва сукути салтанатҳое, ки дар Дониёл ва Ваҳй баён шудаанд. Бобҳои даҳум ва ёздаҳум таҷрибаи сада чихилу чаҳор ҳазор боқирағони доноёнаро муайян мекунад. Боби нӯҳум рамзро муайян мекунад, ки рӯёи зоҳириро собит месозад, ва бобҳои даҳум ва ёздаҳум рӯёи ботиниеро муайян мекунад, ки бо пайравӣ қардан аз Барра ба Қудси Қудсҳо алоқаманд аст.

Боби даҳуми Ваҳй бо Масеҳ ҳамчун фариштаи қавӣ оғоз меёбад, ки бо китобчае кушода фуруд меояд. Он воқеа 11 августи соли 1840, дар анҷоми пешгӯии Ваҳйи нӯҳум, ки сесаду наваду як сол ва понздаҳ рӯзро муайян мекунад, иҷро гардид. Ваҳйи даҳум таърихро то замоне муайян мекунад, ки паём дар шиками Юҳанно талх гардид, яъне 22 октябри соли 1844. Чор соли аз 1840 то 1844 бо омадани фариштаи аввал оғоз ёфта, бо омадани фариштаи сеҷум анҷом меёбад. Он чор сола, ки пас аз иҷрои 11 августи соли 1840 фаро расиданд, ба воситаи чаҳор соли аз 27 июли соли 1449 то 1453, дар оғози сесаду наваду як сол ва понздаҳ рӯз, тимсол шуда буданд. Ҳар дуи ин давраҳои чаҳорсола бо чаҳор соли муҳосираи Никомедия аз 1333 то 1337 мувофиқат мекунад. Ба таври рамзӣ, Руми шарқӣ се бор аз ҷониби Ислом фатҳ карда шуд. Аввал дар муҳосираи Никея дар соли 1331 буд, сипас муҳосираи чаҳорсолаи Никомедия дар соли 1337, ва баъд муҳосираи Константинопол дар соли 1453.

Диоклетиан дар соли 293 Румро аз лиҳози ҳуқуқӣ ба шарқ ва ғарб тақсим кард, ва Константин дар соли 330 Румро аз лиҳози нубувватӣ ба шарқ ва ғарб чудо намуд. Дар соли 395, бо марги император Феодосийи I, империя расман ба таври доимӣ тақсим гардид, зеро ӯ шарқ ва ғарбро ба ду писараш ба мерос гузошт. Калисои католикӣ дар соли 1054 дар «шикофи бузург» ба шарқ ва ғарб чудо шуд. Ин чудоӣ тадриҷӣ буд, чунонки заволе, ки баъд аз он фаро расид, тадриҷӣ буд. Ин чудоӣ то ҳамин рӯзи имрӯз боқӣ мондааст. Дар давоми панҷоҳ сол аз он сана, калисои ғарбӣ дар Рум тақрибан дусад соли юришҳои салибӣ бар зидди Исломо оғоз намуд. Руми ғарбӣ вақте суқут кард, ки дар соли 476 охири императори худро аз даст дод. Руми шарқӣ дар соли 1453 суқут кард. Руми папавӣ дар соли 1798 суқут кард. Руми бутпараст дар солҳои 293, 330 ва 395 ба шарқ ва ғарб тақсим шуд. Руми папавӣ дар соли 1054 ба шарқ ва ғарб тақсим шуд. Хоҳар Уайт бархостан ва суқут кардани салтанатҳоро ҳамчун як нуқтаи асосии истинод дар омӯзиши Каломи Худо муайян мекунад.

Подшоҳӣҳое, ки аз боби нӯҳуми Ваҳй ба рӯшноии таърих оварда мешаванд, бурҳонро тақвият медиҳанд, ки маҳз Рум аст, ки рӯйёро барқарор месозад. Пайванди нубувватӣ миёни Ислом ва яксаду чилу чор ҳазор далелест барои паёми нидои нисфи шаб, ки намунаи он савор шудани Масеҳ ба Ерусалим бар ҳар буд; ин паём ба василаи нубуввати замонӣ ифода гардидааст, ки дар замони войи аввал оғоз ёфт, дар қисми дуюми нубувват дар войи дуюм идома кард, ва ба иҷрои комили худ дар таърихи чорсолае расид, ки дар он ҷунбиши миллери фариштаи якум ва дуюм бо иҷро шудани ҳуди ҳамон нубувват оғоз гардид. Нубувват бо рамзи «сию ҳашт ва ду сол» (1299 ва 1301) оғоз ёфт, ки зухури Исломо нишон меод, ва бо рамзи «сию ҳашт ва ду сол» (1838 ва 1840) ба анҷом расид, ки зухури миллериёнро нишон меод.

Дар соли 1844, дар анҷоми давраи чаҳорсолаи миллеритҳо, ки ба воситаи муҳосираи солҳои 1333 то 1337 ва 1449 то муҳосираи 1453 намунавӣ гардида буд, вақти нубувватӣ дигар набояд татбиқ карда мешуд. Барафрохта шудани байрақи яксаду чилу чаҳор ҳазор бевосита бо он нубуввате вобаста аст, ки дар он Ислом барафрохта мешавад.

Яҳудо, туро бародаронат ситоиш хоҳанд кард; дасти ту бар гардани душманонат хоҳад буд; писарони падарат пеши ту сачда хоҳанд кард. Яҳудо шерӣ чавон аст; аз шикор, эй писари ман, боло баромадай; ӯ ҳам шуда хобид, мисли шер ва мисли шерӣ пир; кист, ки ӯро бархезонад? Асои подшоҳӣ аз Яҳудо дур нахоҳад шуд, ва на қонунгузоре аз миёни пойҳояш, то он даме ки Шилоҳ биёяд; ва итоати қавмҳо аз он ӯ хоҳад буд. Курраи худро ба тоқ мебандад, ва курраи модахари худро ба тоқи баргузида; чомаҳои худро дар шароб шустааст, ва либосҳои худро дар хуни ангур. Чашмонаш аз шароб сурх хоҳад буд, ва дандонҳояш аз шир сафед. Ҳастӣ 49:8–12.

Як садӯ чилу чаҳор ҳазор хусусияти Масеҳро ба таври комил инъикос мекунанд, ва Масеҳ, дар миёни дигар тасвирҳои рамзӣ, «тоқи баргузида» мебошад. Исмоил дар Ҳастӣ 16:12 ҳамчун марди «ваҳшӣ» шинохта мешавад.

Ва ӯ марди ваҳшӣ хоҳад буд; дасти ӯ бар зидди ҳар кас хоҳад буд, ва дасти ҳар кас бар зидди ӯ; ва ӯ дар ҳузури ҳамаи бародарони худ сокин хоҳад шуд.

Калимае, ки ба «вахшӣ» тарҷума шудааст, ҳамон хари вахшии арабист. Намояндагони Масеҳ дар айёми охир бар паёми хари вахшии арабӣ савор мешаванд, ҳамон харе ки Масеҳ бар он ба Ерусалим даромад, ҳамон харе ки ниҳоят пас аз он ки Билъом бори сеюм ўро зад, сухан гуфт. Қосидоне, ки паёмеро эълон карданд, ки дар соли 1840 паёми фариштаи аввалро қувват бахшид, пешгӯии марбута ва муҳими яксаду панҷоҳсоларо дар худи ҳамон таърихи нубувватӣ, ки паёме, ки ҳаракатро қувват бахшид, дар он ҷойгир буд, надиданд. Онҳо дар ҳамон пешгӯии замони ду давраи чаҳорсоларо низ надиданд, ки таърихи солҳои 1840 то 1844-ро намунавор нишон медоданд. Шери сибти Яхудо ҳоло нуреро аз «роҳҳои куҳан» мекушояд, ки ҳаргиз пеш аз ин дида нашуда буд, ва ин нуре аст, ки бо он нуре, ки аз 31 декабри соли 2023 инҷониб кушода шуда истодааст, мувофиқат дорад. Он ҳар гуна шаккero дар бораи он ки оё ин Ислom аст, ки Нашвилро зарба мезанад, бартараф мекунад. Ин нур рамзи Румро равшан месозад ва ба ин васила ба изҳороти омега нисбат ба баҳси алфа дар соли 2024 дар бораи ғоратгарони қавми ту табдил меёбад, ва он ҳамчунин рамзи омегаи баҳс дар бораи айнан ҳамон рамз дар таърихи миллерицист. Он муайян месозад, ки Исломи пешгӯиҳои замони Ваҳй 9 паёми хорицист дар давраи таърихи дохилии замони мўҳргузории яксаду чилу чаҳор ҳазор. Мо ин ҳақиқатро муддате боз таълим додаем, аммо акнун онро метавон бар як хат нишон дод, ки аз Ваҳй 9 оғоз ёфта, дар Ваҳй 11 анҷом меёбад. Давраи сеюми чаҳорсола, ки бо пешгӯии замони Ислom пайваст аст ва аз соли 1840 то 1844 иҷро шуд, замони мўҳргузории яксаду чилу чаҳор ҳазорро тасвир мекунад. Бо заминларзаи бузурги Ваҳй 11 яксаду чилу чаҳор ҳазор ҳамчун байрақ боло бардошта мешаванд.

Дар Ҳизкиёл боби сию ҳафт бархезонидани қавми Худо ҳамчун лашкар равандест дукадамай, ки пештар дар офариниши Одам намунавӣ гардида буд. Аввал Одам аз хок шакл дода шуд, сипас Масеҳ ба ӯ нафаси ҳаёт дамид. Дар Ҳизкиёл нубуввати аввал ҷасадҳои мурдаро шакл медиҳад, вале онҳо ҳанўз мурдаанд. Сипас бар ҷасадҳо ба чор бод дамида мешавад ва онҳо ҳамчун лашкари азим бармехезанд. Рақамҳои сию ҳашт ва чил он ду қадамро ифода мекунанд.

Мо ин мавзўро дар мақолаи оянда идома хоҳем дод.

Баъд аз ин иди яҳудиён буд; ва Исо ба Ерусалим боло рафт. Ва дар Ерусалим назди дарвозаи гўсфандон ҳавзе ҳаст, ки ба забони ибронӣ Байт-Ҳасдо ном дорад, ва панҷ айвон дорад. Дар инҳо анбўҳи бузурги беморон меҳобиданд: кўрон, лангон, пажмурдаандомон, ки мунтазири ҷунбиши об буданд. Зеро фариштае дар вақти муайян ба ҳавз фуруд меомад ва обро ба ҷунбиш меовард; пас ҳар кӣ баъд аз ҷунбидани об аввалин шуда ба он дохил мешуд, аз ҳар беморие ки дошт, шифо меёфт. Ва марде дар он ҷо буд, ки сию ҳашт сол боз гирифтори беморӣ буд. Чун Исо ўро дид, ки хоҳидааст, ва донист, ки вай аллакай муддати дароз дар он ҳол аст, ба ӯ гуфт: «Оё меҳохӣ шифо ёбӣ?» Марди бемор ба ӯ ҷавоб дод: «Эй оғо, касе надорам, ки вақте об ба ҷунбиш меояд, маро ба ҳавз фузорад; аммо то ман меоям, дигаре пеш аз ман ба он фуруд меояд». Исо ба ӯ гуфт: «Бархез, бистари худро бардор ва роҳ рав». Ва дарҳол он мард шифо ёфт, бистари худро бардошт ва роҳ рафт; ва он рўз шанбе буд. Юҳанно 5:1–9.

«Акнун бархезед, — гуфтам ман, — ва аз наҳри Зеред бигзаред». Ва мо аз наҳри Зеред гузаштем. Ва муддате ки аз Қодеш-Барнеъ баромада, то аз наҳри Зеред гузаштанамон расид, сию ҳашт сол буд, то даме ки тамоми насли мardони ҷангӣ, чунон ки Худованд ба онҳо қасам хӯрда буд, аз миёни лашкар nobуд шуданд. Такрори Шариат 2:13, 14.